

— Օդոսոսի 28ին (16ին) գիշերը Անաս-
դըք քաղաքը մէկ բարը մաճիք մը խանութ բըռըն-
կեցաւ . խանութն ու նոյն մարդոյն բնակարանը որ
խանութին կից էր , բոլորվին այրեցան . խանու-
թին տէրը հօն չէր . Պուգօվա ըստած գիւղը գա-
ցեր էր նոյն օրը .

Ոմանքը ըստն որ, նցն իսկ խանութին տէրը խանութը և բնակիարանը ունեցած ստակը և սոսկը ընելու բաները վերցունելէն ետքը ինքն իր ձեռքը կրակ ձգած է . որպէս զի փորձութեան գալով վեսափ հանդիպած կարծել տայ զինքը . թէ որ քաղաքու պահող զօրքը շուտով օգնութեան չի հասնէին նէ՝ այս խանութին կարգը գտնուած տուն և խանութ ամենն ալ կ'այրէին :

Քաղաքացիք ասկէց քանի մը օր յառաջ գիշերով ուրիշ վախ մը ունեցան . բայց ասիկայ աւելի իրենց ապահովութեանը համար էր : Ո ինուորական հրամանատար մեծապատիւ Աէրիս Իսմայիլ փաշայն քանի մը օր առաջ ընտանեօքը Ո մօլովագացեր էր , որ տաք օրերը հոն անցունէ : Յանկարծ կոխելով իմանալ ուզեց թէ քաղաքին պատնէշը (թապէան) գտնուած զօրքը ինչպէս պահպանութիւն կ'ընեն . ուստի օգոստոսի 19 ին գիշերը անսովոր ատեն պատնէշը գնաց : Պատնէշէն ձայն տուին . և պատասխան չառնելով՝ վաթսունի չափ հրազէն նետեցին (առանց գնատակի) . ասոնց ձայնըն էր որ քաղաքացւաց չմիրոը վախ ձգեց . բայց յիշեալ զօրապետը զինուորիներուն արթուն և ըզգոյշ գտնուելին շատ դոհեղաւ :

— Ամբիկէի Դարտապլուս քաղաքը ունեած հիւ-
ւանդութիւնի կենալը չանցած շաբթու պատմեցինք,
Տեղւոյն ընդհանուր կուսակալ բարձրապատիւ Իւ-
զէթ փաշայն գովելի մարդասիրութեամբ ֆռան-
սըզի և Ապանիայի հիւպատոսներուն հետ մէկ-
տեղ՝ այս հիւանդութենէս բռնուովներուն շո-
տավ և ազգու եղանակաւ համար աղէկի
կարգագրութիւններ ըրին։ Հիւպատոսները վար-
պետ բժիշկներ տնօրինեցին և քաղաքին մէջ թաղ-
թաղ բաժնեցին, որպէս զի ամէն տեղ բժիշկ համ-
նելու դիւրութիւն ըլլայ . և բարձրապատիւ Իւ-
զէթ փաշայն ալ զինուորներուն համար սահման-
ուած գեղանցը անամկ կարգագրեց որ ունեած բ-
րունուովներուն համար ալ գեղ շնուն և տան .
Օ ինուորները քաղաքէն դուրս հանեց և պարտէզ-
ներուն մէջ բաց և հովուտ տեղեր բնակեցցոց, ուր-
տեղին օդը քաղաքին օդէն շատ աղէկ է . և ուտե-
լիքներնուն վրայ ալ յատուկ զգութութիւն կայ։

— Երզուրումի Քեղի գաւառը յունվարէն ՚ի
վեր գետնաշարժը պահաս չէ, ինչպէս որ այն կողմէն մայրաքաղաքն հասած գրեթէն տեղեկացանք .
և թէպէտ հիմա սաստիկ չէ . և երեւելի վնաս մը
չունի, բայց հիմունքը խախտած տան մը պէս բու-
լըր երկիրը յաճախ կը շարժի . և բնակչաց սրտին
վախը փարատելու ժամանակ չի տար :

CESTERFIELD LIBRARY

**ԳԱՐԴԻԱ. Ազգային օրէնսդրաց ժողովը վերջին
նիստը ըրաւ օգոստոսի 10ին, և 11ին ժողովոցն
պարապաց օրերը սկսան։ որ երեւելի բաները 25
հոգիէ բաղկացեալ մասնաւոր ժողովքի մէջ սիստ
կատարուին մինչեւ որ նորէն ժողովքը գումար-
ուի. այսինքն՝ մինչեւ նոյեմբեր 11ին։**

Հասարակապետութեան նախագահն ալ Պիռ-
ռահեայի երեւելի քաղաքները պալուելու ելաւ .
ամէն քաղաք զօրքերը և ամբութիւնները պիտի
տեսնէ , և զինուորական կրթութիւնները ընել պի-
տի տայ : Պացած քաղաքներուն ամէնուն ալ բը-
նակիչները շատ փառաւոր հանդէսներով և ուրա-
խութեամբ զինքը ընդունեցին . և որքան ատեն որ
ամէն մէկ քաղաքը կեցաւ նէ՝ շարունակ տօնի օրի
պէս հանդէսներ կ'ընէին :

Փարիզէն ելլէլէն առաջ նախագահը մարդասիր բութեան գործ մըն ալըրաւ : Վնցածները պատ մեցինք որ մէկ երիտասարդ մը վ ալքէր անուն նախագահը մեռցընել ուղեր էր . և մոքինը չի կրնալով առաջ տանիկ՝ վերջապէս ինք զինքը ձեռք արշ վեր էր . բժիշկները քննելով խելքի հիւանդութիւն գտան վրան . ուստի Պիսէդր ըսուած տեղին հիւանդանոցը խրկուեցաւ : Վար մայրը մէկ խելզադա կին մըն է եղեր . և տղուն բանտարկութիւնը՝ այս կինը աւելի նեղութեան մէջ ձգեր է : Նախագահը ասիկայ իմանալով՝ կնոջը ատեն մըն ապրուստին օգտելու չափ բաւական ստուկ խրկեց . վ ալքէր բանտին մէջէն այս լսելով նախագահին շնորհակալութեան նամակ մը խրկեց . որուն մէջ կոտարեալ զգաւոմ կը ցուցընէ ասանկ մէկ ազնուա-

կան մարդասէր և բարեսիրտ մարդու մը կենացը գէ մ գաւաճանութիւն ընելուն համար :

— Ֆուանսայի համալսարանի ժողովային խորհրդական անդամը ըլլալու համար ուրիշ քանի մը երեւելի գիտնականաց հետ Պ. Կիզօն ալ ընտրեցին Ասթիկայ այն օրերը Փարբեշ չի գտնուելով երբ որ ընտրուելիլ իմացաւ՝ մէկ ընդարձակ նամակ մը գրեց ։ որուն մէջ վերջին անդամը հրատարակուած ուսման օրէնքին ազատութեան դէմ ըլլալը և ուրիշ անտեղութիւնները երկարօրէն և շատ աղէկ բացատրելով՝ վերջապէս հոն կը կայացընէ որ՝ ասանկ օրէնք մը ՚ի գործ դրուելու համար հաստատուած ժողովքի մը ինքն անդամը չի կրնար ըլլալը որովհետեւ նոյն իսկ օրէնքը իրեն անպատճէ կ'երեւի :

— Տեսակ մը գուշակութիւն ընողներ երեւան ելած են Եւրոպայի քանի մը տեղերը, որ քրնացընկ (սօմնամզիւլ) անունով կը ճանչցուին . և ասոր անոր գլխուն գալիքը գուշակի լույշ՝ կամ բան մը կորսընցուցած է նէ տեղը զբուցել ձեւացրնելով, բայց միշտ խարդախո ճամբառ՝ անիրաւութեամբ սուսակ կը վաստընկին . և տեսակ տեսակ անհարգութիւններու պատճառ կ'ըլլան : Ըստնք այն խարեբայներն են որ սերիշ տեղեր, և ատեն մը Եւրոպայի մէջն ալ կախարդ անունով կը ճանչցըլէ . ին . Եսանկներուն գէմ հարկ սեպուած է այս օրեւրը Ֆուանսայի մէջ խստութիւն բանեցընել : Ասոնց վրայագը եղած քննութիւններէն հետաքրքրական բաններ ալ կ'ելլեն . ուստի հետեւեալ գիտուածը պատմել պատշաճ գատեցինք :

Փարփառու գատաւորակախն սպասաւորներէն մէ¹
կը հրաման տուաւ քանի մը կախարդներու տուն
կոխել։ Ո՞է կուն տունէն յունավենիի (հիւննավի
ծառի) ձեզ մը գտաւ . որով կախարդը գտնձ սահա-
ուած տեղերը կամ հօր բանալու համար ջուր բըլց-
իսելու յարմար տեղերը կը գտնէ եղեր։ Ո՞է կ ուրիշ-
չի մը տուն ծածկագիտութեան (ռէմի) թուղթեր
և գատաւորի գլխարկ մը գտաւ . որ կախարդա-
կան գործողութիւններ ըրած ատենը գլուխը կը
գնէ եղեր։ Ո՞է կ ուրիշի մը տուն ալ կոխեց, և հսն
գտած բաները աւելի հետաքրքրական են։ Ո՞է կ
տպակի շիշի մը գրուած էր սարդ (էօրիւմձէկ) մը
մելամաղձուտ (մէլաներօլիք) ըսուած տեսակէն։ Կա-
թին ներսի դին մէկ պղտիկ սանդուղք մընալ դրած
էր . որուն վրայէն կը քալէր գարշատեսիլ կենդանին
՝ լոյն անօթին մէջ մանուրուիկ քառակուսի կտրրատծ
թուղթի կտրոներ կային. վրանին թուանշաններ գլր-
ուած . կինդանին սանդուղքին վրայէն քալած ժա-
մանակը այս թուղթերէն մէկ քանին անօթոյն տա-
կը կը ձգէր . որ ինչպէս որ կախարդը կըսէր, Պեր-
մանիսայի բիւնչօներուն թիւերը կը նշանակէին . սպ-
թիւերուն մէկին գրուողը շատ բան կը շահի կըս-
էր։ Ո՞է կ ուրիշի մը տուն ալ ոչխարի մը սիրու
գտաւ կենդանիին փորէն նոր հանուած, որ ար-
իւնը տակաւին վրան էր . և վրան ալ մէկ աշտէ
(շիշ) մը խօթած . Կանկ ամենն ալ իբրեւ յանցա-
ւոր բանար տարուեցան :

Ակեղեցւոյ կանոններուն մէջ՝ կախարդութեան
յանցանքով բռնուողներուն ճակատը և ձեռքը և
ոոքը գրոշմել (տամիլա զարնել) կը պատուիրուի
որ միանքամայն պատիժ ըլլայ, և ամէնքն ալ ա-
նանկները ճանչնան (Գ. Լանոնք սրբայն Յարտիկ
կանոն, ը): Ճամանակ մը նոյն իսկ ֆռանսորդներուն
քանի մը յարդի բռնուած մատենագիրները այ-
կանոնին չեին հաւաներ. անդայ յանցանքի մը հա-
մար իսխաս պատիժ կանոննելով անիրաւութիւն ը-
րած կը կարծէին. որովհետեւ կախարդութիւնը կը կր-
նալըլլալու բան մը սեպած էին: Լախարդութե կարե-
լի կամ անկարելի ըլլալը քննել՝ երկար խօսքի կարու-
բանուն է. մենք առայժմ կախարդութիւնը ան-
կարելի սեպազներուն խօսքին երթալով կ'ըսեմք որ
կախարդները ՚ի հարիէ հասարակաց խաղաղութիւնը
վրդութելու բան մը ունին որ Փռանսորդ հիմնե-
ուան քաղաքական օրինօքն ալ պատճոյ արժանի կը
սեպուին, քաղաքական օրինօք պատճապարտ սեպ-
ուածներուն եկեղեցւոյ կանոնն ալ պատիժ յան-
կացուցեր է նէ՝ եկեղեցին անիրաւութիւն ըրա-
և քաղաքական օրէնքը արդարութեան գործադիրի-
եղած չի կրաքալըլլալ:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ : Հոլցդայն գքսութեան Ուկնտըս
պուրկ քաղաքը օգոստոսի 7ին կէս օրէն ժամ ժ
առաջ հրազէններու լուցիիրներուն (քաբսուլնե
րուն) գործարանը յանկարծ կրակ առնելով ահա
գին բռնութեամբ նետեց : Գործարանին մէկ կող
մը փլաւ . քաղաքին Լուցդատ ըստած կողմը ու
որ զինուորները կը բնակէին , կործանեցաւ . քա

զարին հին տաղադ ըսուած մասը չի լինասուած տուն
չի մնաց . մեռնող և վիրաւորուած՝ ամէնը 200 հո-
գի կ'ելլէն , այն օրը գանուածները . որոնցմէ ութ-
սուն հոգին նոյն օրը թաղեցին : Ո՞նչեւ յաջորդ
օրը փլատակներէն հանուածներով մեռածներուն
համբանքը հարիւրի հասաւ . բայց չատեր ալ կան
որ տակաւին չեն գանուած . ողջ կամ մեռած ըլ-
լայնին չի գիտաւիր :

(Օդոստոսի Տին, Տանիմառքայի զօրքը հօլցդայն ցիներուն վրայ յարձակեցան . Իօլցդայնցիները յաղթուեցան . և ստիպուեցան Վուխորիխշդասքաղաքը պարպելու, և Այսէր գեալ անցնելով հօլցդայնի երկիրը մտնելու . որովհետեւ Հէղվիկի երկիրն անցած էին :

— Աւստրիայի տէրութիւնը կասկած ընելով,
չըլլայ որ Տանիմառքային և դքսութեանց մէջ եւ-
զած կուիւը երկննալով գէ շնայ, որ կ'ըլլայ, երբ որ
հօլցդայնցիք շլէ զվիկցիք աղաստելու ելլելով տանի-
մառքացիք ալ Հօլցդայն մանելու ստիպուին, Բլ-
րուսիայէն զատ Գերմանական տէրութիւններուն
ամէնէն ալ զօրք խօժեց Հօլցդայն։ Եւ ասոր պատ-
ճառը պէտք օրագիրը Վիեննայէն խրկուած նա-
մակէ մը առնելով ասանկ կը բացատրէ։ Կամ Շլ-
լէզիկու և Հօլցդայնի զօրքը նորէն կը յազմուին,
և յազմուելուն լուրը բոլոր Գերմանիա տարած-
ուելով խռովարանները այս գիս այն գին կ'ինան։
և յեզափախականներուն կողմէն սոք ելլել մը կ'ըւ-
լայ։ որով կարելի է որ ուժովնան։ Կամ կրնայ ըլ-
լալ որ այս անգամ տանիմառքացիք յազմուին։ այն
առենը Ուուսը Տանիմառքային օգնութիւն կու-
տայ։ որուն հետեւութիւնները հաշեւէ դուրս
է։ գուցէ հօլցդայնցիններուն և շլէզիկցիններուն
յազմուելէն առելի ասիկոյ գրգռութիւն ձըդէ
յեզափախականներուն մէջ։ Խնչակէն որ ըլլայ նէ,
Գերմանական տէրութիւններուն Հօլցդայն գրա-
ւելու գէշութիւններուն առաջը առնել է։ թէ-
պէտ Աւստրիային այս բանիս մէջ Տրուսիան չի
խռունելը Երաւսիային շատ գֆարը կուգոյ։

Բրուսիայի մեջ այս բանն՝ Բրուսիայի գէմը պատերազմի գէմ՝ պատերազմի նոր գրգռութիւնն մը կա պետքն, և մեջան հիմ պատճեն կա պատճեն.

Ալ սեպեն . և զերջը ինչ ըլլալուն կը սպասեն :
Աւստրիայի և Բրուսիայի մէջ թշնամութիւնը
եվելնալու ուրիշ պատճառ մըն ալ պատահած է :
Պատըն գբառաթեան զօրքերուն մէկ մը Բրուսիա
յի զօրաց հետ միանալու համար Բրուսիա անցնե-
լու վրայ Վայնց քաղաքը կ'երթան , որ Ճամբռու վր-
րայ է . բայց ՀՀ ասէն Տարմագատի իշխանութեան
տակին է : Աւստրիան այս իմանալով Վայնց քաղաքի
կուսակալին անմիջապէս պատռեւր կը խրկէ որ պա-
տրնցի զօրքերուն թող չի տայ որ անկէ անցնին :
Յէւպէտ Աւստրիան ուզգակի Վայնց քաղաքի կու-
սակալին պատռեւր խրկելու իրաւունք չունէր ,
բայց նայն ժամանակին այս բանիս վրայ բողքոյ գիր
մըն ալ հրատարակելուն համար յիշեալ կուսակա-
լին հարկ եղաւ թող չի տալ որ Պատընէն եկող
զօրքը Բրուսիա անցնին : Բրուսիա այս բանիս վե-
րայօք ալ Աւստրիայի դէմ գնելու և անոր պատ-
ռերը ոչնչապրնելու միջնունքը ձեռք առած է :

Տանիմառայի կողմեն ալ լււր կայ . որ Շուէտի նաւախումբը , որ ասկէց ժամանակ մը առաջ Քառ լրաբունացէն ելած էր , ուստաց Պալդիկ ծովը պարտող նաւախումբին հետ միացեր Շլէզվիկ գաւառին առջեւի ջուրերն են : (Օքան իշխանը որ Շուէտի նաւախումբին հետ է , քանի մը ուրիշ զինուորական մեծերով Աօնտէրպուրկ քաղաքը պարտելու երեր է :

Համազգային ժողովայն բանն ալ խաղաղութեալիքակի մէջ չէ : | իսկատար իշխանութեան մարդ Պըռանիք փօսդ իրկուած պատգամաւորները ետ գառնալու և իրենց ձեռքի արձանագրութեան թուղթերն ու սնուուկը պղովիկ ժողովքին յանձնելու հրաման առած են . և ընդհանուր Գերմանիայի գործոց տեսչութիւնը այս ժողովքըս ձեռք պիտի առնէ , թէ և Գերմանիայի չէ թէ բոլորը , այլ միայն մէկ մասը ասոնց ձեռքը իշխանութիւն առած են : Այս գործը կուուց գուռ բանալմը կը ունայ սեպուիլ Գերմանիայի հարաւային կողման տէրութիւններուն (Պավեէրայի , Վուրդէմպէրկի , Պատրնի , Հէսուէի , և այլն) իրախու վարմունքը , և Աւոգրիսայի նախագահութիւնը կը ցուցունէ որ ասանկ ուրիշ գրգռ ութիւններ ալ պիտի չի պակսին , մինչեւ որ Գերմանիայի մէջ կուիւին բոցը աղէկ մը բորբոքեն : Այսնք օրոքի իրներուն խօսքն են . բայց այն ալ կ'երեւի որ բանը գրիչով կը լամինայ , պատերազմի բան չի մնար . ինչպէս որ Տանիմառքայի և Ռուսիայի հաշտութիւնը , որ այս ալ գմուար բան չէր , այս երկու տէրութեանց մէջ պատերազմը չի նորոգած լրմնալու ջուրերը մտաւ :

Տերութիւն մը իր ապատամբները զսպելու համար զենք կ'առնե . ուրիշ տէրութիւններ անոր չեն խառնութք . բայց երբ երկու տէրութիւն , այն ալ Ռուսիայի և Անգլիայի պէս հզօր տէրութիւններ իրարու հետ կոռւելու ելին նէ՝ ուրիշ տէրութիւններ չեն թողարկ . որովհետեւ թողառն նէ պատերազմը առաջին սահմանին մէջ չի մնար . համաշխարհական կ'ըլլայ :

ԱԼԽՈՒԹԻՒՅ: Կայսերական կառավարութիւնը իր կողմէն Քօքէնհակ նստող Պ. Վ ըինց գեսպանին ձեռօքը Տանիմառքայի կառավարութիւնէն ուղղել է որ Ելյուկը գետը չանցնի, որ Ըլքզիկի և Հօլք-գայն գըսութիւնները իրարմէ բաժանող սահմանը է . և գերմանական գաշնակցութեանց երկիր ները Տանիմառքայի զատող սահման սեպուած է : Տանիմառքայի կառավարութիւնն ալ խօսք է արք չանցնելու , և հոն սպասելու մինչեւ տեսնէ թէ գերմանական գաշնակցութիւնը ինչ կ'որոշէ : Մատլ առայժմ Հօլքդայն պատերազմէ ազատէ . մի այն Ըլքզիկի վրայ եզած կ'ըլլայ պատերազմը . և որովհետեւ Տանիմառքան Ըլքզիկի և Խքեռնֆէօրտէ և ուրիշ ամուր տեղերը իր ձեռքքը անցուց և պատերազմական օրէնքի տակ ձգեց , բնակչաց զէնքերնին ժողովելով , և սաստիկ պատուէր գնելով որ հինգ հատիկէն աւելի մէկ տեղ նստիլ խօսակցութիւն ընել չըլլայ , պատերազմը լըմնցած կ'ըլլար . թէ որ Հօլքդայնցիք յայտնի , և Գերմանիայի ուրիշ տէրութիւններէն ալ ձեռաց տակէն նորէն խլսում չըլլար նէ Ըլքզիկի գաւառը Տանիմառքային ձեռքէն հանելու : Տանիմառքան վերցիւ եալ խօստունքը Ըլքդրիային բրած ալ է նէ՝ այս կերպով կ'երեւի թէ պիտի ստիպուի խստամանքին վրայ չի կենալու . որովհետեւ Ըլքզիկէն գուր չելլելը և հոն ինք զինքքը պաշտպանելը բանը կ'եր կընցընէ . և շատ անգամ պատերազմի մէջ վրայ յարձակողին գործը՝ ինքրզինք պաշտպանողէն աւելի յաջող կ'երթայ կ'ըսեն պատերազմական արուեստի հմուտ և զողովները :

Հանեսովէրի տէրութին ալ Տանիմառքային մարդ
խրկեց որ Հօլցդայնի սահմանը չանցընէ կռիւը . և
միայն Տանիմառքա մարդ իրկելը բաւական չի սե-
պէլ լուլ՝ Եւրոպայի մեծամեծ տէրութեանց ալ յա-
տուկ մարդ խրկեց որ այս բանիս համար իրենք ալ
գրեն Տանիմառքայի տէրութեանը . Վերմանական
դաշնակութեան մեծ ու փոքր տէրութիւններուն
ալ գրեց որ , պատրաստ ըլլան որ , թէ որ Տանի-
մառքա սահմանը անցնելով Հօլցդայնի երկիրը զբա-
նոցունեւ նէ՝ իրենք ալ միաբան այն գործը բանի
անկեց գուրս հանեն :

— Հայերէն Ե-րապա պատուական լրագրէն հետեւեալ հասուածը կ'առնեմք :

“ Ա Եծաղատիւ Տատեան Յօվհաննէս ամիրու
յին օսմանեան տէրութեան համար Վ իւննա շի-
նել տուած մեծ դիտակը այս օրերը լոմացած ըլլո-
լով, մայրաբազարիս ասաղաբաշխութեան ուսու-
ցիչը Պ Լ իմրօվ, հսս տեղաց լրտգիրներուն մէջ
անոր վրաց աս տեղեկութիւններս կուտաց :

” Կրեթէ երեք տարի կայ որ լրագիրները Հ Դ Ա
մատնաշտի տրումագիծավ Իլէ օսալեան դիտակի մը
վրայ կը խօսին և զանիկայ իբրեւ իր սեռին մէջ
առաջին կը համարին : Հիմա ան գործիքին տըր-
ուած առաջնութիւնը՝ ալ չի մետոց : Քանի մ’օր
առաջ նոյն ճարտար ու ժրաշտն արուեստաւորը
(Իլէ օսալ) որն որ ամեն տեղ իրուամբ կը յարգը-
վի , աւելի մեծ (10 Դ մատնաշտի տրամագիծավ)
գործիք մը լըմիցուց : Այս գործիքը որուն նմանիք
խիստ քիչ կը գտնուի թէ իր մեքենական և թէ առ-
տաբանական մասերուն կազմածքովը Եւրոպայի ա-
ռաջին գործարաններուն շնորհին կը հաւասարի և
քանի մը բանի մէջ զանոնք կ’անցնի ալ : Մոկէ ետ-
քը աստղաբաշխը գործիքին հաստատուն աստղնե-
րի առաջնութիւնը կ’անցնի :

ըլք ինչ աստրիճամբ պայծառ և որչափ մեծ ցուցուննելը աստղաբաշխական եղանակաւ կը ստորագրէ . ու վերջը կ'աւելցընէ : Աս զարմանալի դիտակին մեր կլիմային մէջ և տարւոյս այս ժամանակին մէջ որ շատ քիչ պայծառ ու խաղաղ օդ կը պատահի , այսպէս աղջէկ ցուցուննելէն կրնանք հետեւցընել , որ կոստանդնուպոլասյ պայծառ կլիմային մէջ , որուն համար գործիքը շինուած է , հոսկից շատ աւելի աղջէկ գործազրւթիւններ պիտ'որ կատարէ . կազմուածքին մէջ ամէն բանեն աւելի սքանչելի է շարժման ժամացոյցը , որն որ իշեասլին գտած եղանակաւը շինուած է . այնպէս որ մինչեւ հիմա շինուած ամէն աս տեսակ գործիքները կ'անցնի : Թէ որ բարձրագոյն գուռը այս սքանչելի գործիքին համաձայն աստղաբաշխ մ'ալ գտնելու ըլլայ ,

ան ատենը անտարակոյս գիտութիւնը երեւելի հետեւութիւններ կ'ունենաց ։

— | այբցիքի օրագիրը կը գրէ : | Ծնուանի Հայ
նաւ Աեպուհին բանակի օգնականը՝ Պ. | Ծնորասի յիշեալ Աեպուհին բոլոր թուղթերը և նամակները առեր փախեր է . ուր երթալը յայտնի չէ : | Նաքը Հայնաւ Աեպուհը Պատէնի հանկային ջուրերը երթալու հրաման առած է . և օգոստոսի սկիզբ ները Ծրուսիսի Պէռլին մայրաքաղաքն է :

Ա-Ա-Խ-Ա-Ս-Ա-Տ-Ա-Ն : | սուեցաւ , կ'ըսէ ֆռանսրզի
լրագիր մը , Ո-ուսաստանի սահմանադլուխներէն օ-
գոսի Յին գրուած նամակէ մը առնելով , թէ Նի-
էմէն գետէն անդին գտնուած կրօստի և Քօվին-
քաղաքներուն և շջակայ գիւղերուն բնակիչները
ոսք ելած են : Թէպէտ ասոնց ոսք ելլիլ քաղա-
քական նպատակ մը չունի , միայն ծառայներուա-
պսոտամբութիւն մըն է , որ իրենց զբկանք ընող և
նեղութիւն տուող հողի աէրերէն վիճժ առնելու-
համար միաբանած են . այսու ամենայնիւ ասոնց
ապստամբութիւնն ալ անվտանգ բան չըլլալով՝
զսողելու և խստիւ պատժելու հոգը տէրութեան
վերաբերած է : Կպստամբները այն աստիճան դրա-
ռութեան հասած են , որ հողի և սպասաւորի
կամ ծառայի աէր ըլլալը աչքերնուուն յանցանք երե-
ցած է . աղէկը գէշը չորսշելով ասսնիները ամէնն
ալ ջարդելու են ելած . կնիկ , տղայ չեն նայիր . և
անոնք ջարդելէն եարը տուներնուուն կրակ տալ ալ
կոյ դրութիւններնուուն մէջ : Կպստամբութիւնը
ինքնին ծանր յանցանք . հետը ասսանկ անիրաւու-
թիւն և սոսկալի անգիթութիւն ալ խառնուելու-
ըլլայ նէ՝ աւելի ծանր կ'ըլլայ . և մեծ պատժոյ ար-
ժանի կ'ըլլան գործողները :

— Ուռոսաց կայսեր պալատաք բարձր սիւնի մը
վրայ մէկ ճրագ մը դրուած է ահագին մեծութը :
Կայսրը ասպակիի գործարաններուն ապասպարտեց որ
տար վրայ մէկ կտոր պահպանակ (Փանոս) մը շին
ուի , որ ասիկայ ամբողջ գոյէ և հովեն պահէ :
Պահպանակը բոլորաձեւ պիտի ըլլար . և ասպակիին
այն ձեւը տառլու համար բերնավ փեռլէն զատ ճամ
բայ չի կար . բայց փեռլով ալ ուզուած մեծութեա
նը հասցընելլ անհնար էր : Ապակիի գործարանին
աէրը եվել վարձք խոստանարավ երկարաշունչ մար-
դիկ բերաւ որ ասպակին վիճն . բայց ուզուած չա-
փէն շատ վոր ուռեցընելով ամէնուն ալ շունչը

լիս առաջ բերանս քիչ մը ցուր առն , և պշտու-
ժամանակս քանի մը կամթիլ ջուր թող տուի ա-
պակիին մէջը : Վաղակին ստատիկ տաք ըլլալով այն
ցուրը ապակիին գալչելին առաջ գուրտշեքի փոխ
ուելլով տեսակ մը օդ ալ այն եղաւ . որ բերեալիս
փշած օդիս հետ խառնուելով և անոր ուժ առաջ
պահպանակը կարող եղայ առանկ ուռեցրնելու :
Արուեստէն չեզող մարդ մը՝ արուեստաւորներուն
արուեստ սորվեցուց Բնական գիտութեան սկզբ-
բունքով :

ԲՐՈՒԽԻԱ: Յունիսի 30 ին բնդհանուր Բրուսիա
եղած մարդաժիւը յուցուց որ բոլոր թագաւոռ
բութեան երկիրներուն մէջ 16,330,186 հոգի բնա-
կիչ կան եղեք: Մէն մէկ գաւառներուն բնակիչ-
ներուն համրանքը այս է: Արևելիա: 3,061,593:
Հուենոս գետին եղերքը 2,811,171: Արեւելան
Բրուսիա 1,461,580: Արեւելան Բրուսիա 1,025,
712: Պուանտէպուոկ, 2,129,022, Սաքսոնի գո-
ւառները 1,781,297: Աէսդֆալիա 1,464,921: Բո-
զնի մեծ գրսութեան մէջ 1,552,014: Բօմբանիա,
1,197,201: Հաստատուն բնակութիւն չունեցող
զինուորները 45,173:

ՆԱԲՈՒԼԻ : Խագաւորը սահմանադրական օրէնքներուն մէջ անպատշաճութիւն տեսնելով, և ժողովրդեան այլ փափաքը ընդունելով, որ քանի մը տեղերէ աղերսագրով այս օրէնքները վերնալ ուղեր էին, վերցուց . և առաջին բացարձակ իշխանութիւնը նորէն ձեռք տռաւ . որուն ժամանակը առաջկուց ժողովուրդը հանդարտ էր . և զինուորաներուն մէծերուն ալ երգում ընել տռաւաւ չէ թէ սահմանադրութեանը, այլ խափառութիւն Հնացանիդ ըլլալիւ : Վրունալ պէտք է որ՝ Եւրոպայի տէրութեանց մէջ սահմանադրութեան ըստածնիս՝ բոլոր իշխանութիւնը ժողովուրդին ձեռքը կը յանձնէ . եւ . թագաւորը ժողովրդեան կամացը գործադիր կ'ընէ . ուստի մը բանկվածի խայբէ տնունավ ճանցածէն՝ որ սամանեան մէծազօր տէրութեան ընդունած և ՚ի գործ դրած սահմանադրութիւնն է . էասի՞ս կը տարբերի . անանկ որ՝ թէ որ Եւրոպայի սահմանադրութիւնները բանկվածին նման ըլլային նէ՝ 1848 էն . ՚ի վեր Եւրոպայի մէջ ելած խավութիւնները չէին պատահեր, ինչպէս որ բանկված եղած տեղերը չի պատահաւ :

Նաբօլին սահմանադրութիւնը վերցընելը և
հին կտուավարութեան կերպը նորէն ձեռք առնե-
լը շատերուն անընդունելի եղաւ . և Քրանեքքու-
դի օրագիրը կը պատմէ թէ թագաւորը Քասդէլ-
լամառէ աւաելը զինուօրական կրթութիւն ըստած
ատենը զինուօրները , նաևնապէս Քայլքրմա տարո-
նման առթի մը մէջ զինուօրները իշցէ՝ սահմանադ-
րական թագաւորը պօռացէր են . որ սահմանադրու-
թիւն կ'ուզեմք ըսելէ , ասոր վկայ Քասդէլթայի
մէջ չորս գիշերուան մէջ երեսուն հազի մը բըս-
ներ բանաը գրեր են կտուավարութեան մարդիկիլ :
Քիրէնցի սրագութօ օրագիրը՝ տանից բանաըր
կութեան պատճառը անձանօմք է կ'ըսէ :

Եաբօլիի լեմբօ օրագիրը, որ պաշտօնական օ-
րագրի պէս բան մըն է, Աաբօլիի կառավարու-
թիւնը հին կերպին դառնալուն վրայ խօսելէն եռո-
քը կ'ըսէ . « Ոմէն մէկ կառավարութեան ընտրած
կերպին վրայօք ուրիշ ազգաց կառավարութիւննե-
րը խօսնուելու բնաւ իրաւունք չունին . Աաբօլի
որոշուելու և ՚ի գործ գրուելու բանին վէճը և
խորհուրդը ուրիշ աէրութեանց գիւաններուն մէջ
չի կրնար ըլլալ . ինչպէս որ ուրիշ աէրութեանց ի-
րենց երկրին համար ընտրած կառավարութեան
կերպին վրայ Աաբօլիի գիւանը և աբքունիքը խոր-
հուրդ ըներ :

ԸՈՒԵՏ : Յուլիս 29ին՝ Նօրվեյք գաւառին Քըրբախանեա քաղաքէն մէկ ժամու շափ հեռու լցուրցդատ տեղը նոր շինուած մեծ վառծդարանը անանկ մէկ ահագին գոռումով և ցնցումով նետեց, որ նյյն իսկ Քըրբախանիա քաղաքին շատ տրներուն պատուհաններուն ապակիները կտրտեցան : Այս ազէտալի դիպուածը պատահած ատենիր գործարանին մէջ 10 բանուոր կային, վեցը մեռած և երկուքը չարաշար վերաւորած գտնուեցան . միացեալ երկուքին բնուած նշանը չի կա : Այս վառոգդարանը Քըրբախանեա բնակուզ Հայուման և (Օ)ւաէն վաճառականներուն սեփհական սուսդու ածքն էր . միայն վեց շարաթ էր որ հոն բանելու սկզբանը էին, և այդպան ժամանակի մէջ որբան վառադշնուած էր նէտական ամէնն առ հօն եւ :

ՏԱՆԻՄԱՌԻՔԱ: Տանիմառքայի կառավարութիւն
Եւսդրիայի կառավարութեան Պ. Ա. թիւնց գեսատ-
նին խօսք տուեր է որ, իր զօրքը Այտէր գետէն
անդին չանցըներ և Հօլցդայնի երկիրը կոխուլ չի
տար, բայց այս պայմանով որ Հօլցդայնցիք ալ տա-
նիմառքացւոց վրայ չի յարձակին, և զէնքերնին
փար դնեն :

Ասկէց զատ Տանիմառքայի կոռավարութիւնը
այն ալ յայտներ է որ՝ Ըլքալիկ-Հօլցդայնի վե-
ճին սորչումը տէրութեանց անաշառ և արդար
դատողութեանը և որոշմանը կը ձգէ . և թէ որ
հարկը այնպէս պահանջէ որ Տանիմառքայի զօրքը
Հօլցդայնի երկիրը կսինելու սահմութին, այս առ-
ժամանակեայ և դիպուածովի պէս եղած բանը՝
Հօլցդայնի գերմանական երկիրներուն հետ ունե-
ցած յարսթերութեանը և պետութեան վերաբե-
րեալ գերբին բնաւ փոխիստ թիւն ժառա-

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ. Օդաստոսի 20ին, երբ որ Պ. Քունֆիոթաքիսը, որուն համար անցածները պատմեցինք թէ հասարակց կրթութեան և կրօնական գործոց տեսուչ կարդ եցաւ ։ Իր բնուանեացը հետ

կառքեն ինջնալու ատենը, իրիկուան ժամ 9 ին (բաս և բոսպացւոց), Քօսսօնադօս անուն Ունեացի մը որ զինուորական աստիճան ունիք և Ուավ բաժիխոսի ցեղին պաշտպանութեան տակն էր, յանկարծ զարկաւ սպանեց յիշեալ նախարարը։ Հետոր երկու Ունեացի ալ կար. ոստիկանութեան մարդիկը ասոնց երեքը մէկեն խսկոյն քռնութիւնն էրլուս։ Է հիմա ասոնց գտառառանակոն քննութիւնն էրլուս։ Է, յա գիտակուածու էփ աղջկ աղդեցութիւն ըրաւ Աթինայի հասարակութեանը, և մօնաւանդ՝ ոտար տէրութեանց գեսապաններուն, որովհետեւ ասանկ բարձրաստիճան մարդու մը այս կերպով սպանուելուն վրայ ամէնն ալ իրենց կենացը վրայ մախնալ սկըսան։

ԶԻԱԱՍՏԱԱՆ : Քօչեա հիւանդութիւն Ոիիամու թաթագաւորուե երկիրները երեւելով ահագին կոտորած ընելցն ետքը վերին Քօշինչինի Քամազօձա գաւառը , և անկեց ստորին Քօշինչին տարածեցաւ . պաշտօնական հաշիւներուն նայելով մեռածներուն համբանքը 280.000 հոգի կայ : Ենկեց Գօնքին գաւառի քրիստոնեայ բնակիչներուն մէջ սաստկացաւ , և թէ որ մինչեւ հիմա բռնած ճամփովը երթայ նէ՝ շատ շանցնիր չինաց Քանդօն քաղաքէն ալ այս սոսկալի հիւանդութեանս ձայնը կը լսավի : Երգէն նոյն քաղաքը յանկարծակի մեռնելներ կան : Եյտ տարի գիտակ և մէ բոլոր գեշութիւն չինաց երկրին մէջ իրար կը գտնէն . աղբւթի և առլ կայ . անօթութենէ չի մեռնողներուն ալ շատը ֆեղդէ դիֆօրէ ըսոււած հիւանդութեան կը բռնուին . և ասկեց ալ շստ մարդ մեռած է : Գեշն այն է որ՝ այն կողմերը բժիշկները տակաւին պէտք եղածին շափ շատցած չեն , և գտնուած տեղացի բժիշկներուն ալ բժիշկական հմտութիւնը պակաս է , Եսի այի ամէն տեղերու անուսումն բժիշկներուն պէտք

ΕΘΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ

¶ առնայէն բազմակնիք գրութեամբ վեհափառ
սրբազն Պատրիարքին հետեւեալ ուրախարար
լուրը կը գրեն օգսատոսի 7ին, որ նորին Արքազ-
նութիւնն ալ մեզի հալորդելու, և լրագրոց մի-
ջոցաւ ազգին ծանուցանելու բարեհանձեցաւ .

Քանի որ Կապուտիկեանց արժանապատիւ չուն
հանես վարդապետը քարոզութեան պաշտօնիւ
Վ առնա գնաց , իրեն ՚ի բնէ ունեցած ուսումնա-
սիրական ջանքը և եռանդը հոն ալ ՚ի գործ դընե-
լով ժողովրդեան մէջ սէր և միաբանութիւն հաս-
տատելին ետքը ամէն անդամ քարոզութեամբ և
առանձին խրաներով ազգասիրութեան և ու-
սումնասիրութեան յօրդորելով՝ իր ջանիցը պտու-
ղը վերջապէս վայելիք է . ամէն քաղաքացւոց միա-
բան և յօժարակամ ձեռնուութեամբ և աղջկանց
գպրատուն մը հաստատելով , և յանուն սրբուհ-
ւոյն կիրոսինեաց կուսին նուիրելով . որուն սուրբ
մասունքն ալ կտոր մը ունենալով նոյն քաղաքին
եկեղեցւոյն նուիրեր է : Դարձատանը մէկ պար-
կեցու և զգանա վարժապետ մըն ալ գրեր են . և
քիչ օրուան մէջ հոն ժողվուած աշակերտուհինե-
րուն համբանքը մինչեւ 78 հասեր է : Տեղացն իշ-
խանները մեծ ջանք ունին այս գպրատունը ծաղ-
կեալ պահելու :

Դպրատունը հաստատուած օրերը Քաքաման
Ճեան մեծարդոց Ենտօն աղայն Վառնա գոնուե-
լով, իր ազգամեր եռանդեամբը թէ առհասարակ
քաղաքացւոց և թէ մասնաւորապէս աշակերտել
աղջկանց եռանդը եւս առաւել արծարծելու հա-
մար ամէն աշակերտու հեաց մէկ մէկ գեղեցիկ ֆի-
գոնը կուտայ ամէնունը մէկ գյն, և մէկ մէկ ալ
գլուու ծածկոց կուտայ. և վարժապետին ալ ձեռք
մը լութ ձեւել և կարել կուտայ: Երսնայմէ զատ՝
դպրատան շինութեանն ալ առատ ողորմութիւն
կուտայ. որովքաղաքացիք մեծ և պղոփիկ պարտա-
ւոր կ'ըլլան Քաքամաճեանց աղնիւ գերդաստա-
նին յաջողութեան և պայծառութեանը համար ա-
զօթող ըլլալու: Եցն պարտականութիւնը մեր վե-
րայ ալ կայ. որովհետեւ ազգիս որ մասին մէկը ե-
րախութիք և բարերարութիւն մը ընէ նէ բոլոր աղ-
գին ըրած ըլլալով՝ ազգն ալ անոր երախուապարտ
և անոր համար աղօթող ըլլալու պարտական է:

9.000.000.000.000

Արդյունաբանութեան մասին պատճառով մը էփ աղէկ իրար

անցում մը եղան : Քաղաքական քարտուղարի (Նօթէր) սպասառո՞ներէն երկու հսդի շատիէկ ստակը տանին հետերնին , խենթէրու հիւանդանոցին տնտեսին յանձնելու իբրեւ այն հիւանդանոցին իրենց կողմէն ողորմութիւն մը տալով, կ'երթա այս պաշտօնատէրը տեսնել կ'ուղեն . որքիչ մը գործնենալուն համար սպասառոր աղջիկը տանիք խոհարանը (մութվախը) կը խօժէ . որ քիչ մը հսկենան : Ասոնք հոն սպասելն իբէն՝ պարապ կենալու տեղ տարած ստակնին համբելու կը սկըսին : Ազդիկը գուրսէն ստակնին ձայնը լսելուն պէս՝ մէկէն ՚ի մէկ գողի կը կարծէ . և կ'երեւեի որ՝ խոհարանը պահած ստակ պիտի ունենայ . իրեն անան կուգայ որ՝ գողերը այս ստակիր պահած տեղէն վերցուցեր են և կը համբեն կոր : ՈՒԿէն ՚ի մէկ այմիտը չի գար որ՝ գողերը ստակ գողենան նէ գողցած տեղերնին համբելու սովորութիւն չունին : ուրիշ տեղ մը կ'երթակ , հոն կը համբեն : Ինչ նէ կարծիքը մոքին վրայ տիրելով և ուրիշ գատում ընելու ժամանակ չի տալով՝ գուշակ , հասկէ կը պօտայ : Խոհարանին դուռն ալ վրաներնուն կը գոցէ որ չի փախչին : Ասողը ձեռքին եկածը հետառնե լով , հեծանոց (եապա) : Թի (քիւրէկէ) փայտ , և այն , հոն կը թափին : քանի մը հսդի աստիկամնութեան կը վագեն որ քանի մը մարդ առանկէց բերեն և կարծեցեալ գողերը բանել առն : Այն բազմութեան մէջ մէկն ալ կար , որ առ կէց քանի մը որ առաջ իր խանութէն 1600 ֆուան ստակ գողցուցեր : Պողերուն քովի կը մննէ . և որովհետեւ ասոր ստակ գողցնելու իմացուած և օրագիրները գրուած ալ էր : Ներս կը խօժէն գողերուն քովի , որ տեսնէ թէ իրեն ստակը գողցողներն են մի : Վարդը կ'լսէ . գողերը չեմ ճանարբայց համբած ստակնին տեսայ : Նոյն խակ իմ ըստակներս են : Պիսի առնէի : շատ աշխատեցաթող չի տու ունեմ :

‘Դիւրաւ կը հասկլցուի թէ այն երկու խեղ
երիտասարդները այնքան բազմութեան մէջ բնչ վի
ճակ հասած էին . խօսք հասկլցող և ըսածնին մը
տիկ ընել ուղղող չի կար մէջերնին : ’Ծէկ եղաւ ո
ասոնք բնաւ բան մը չըրին , գէմ չի կեցան . մինչե
որ սստիկանութեան գործակալը եկաւ . և այն ա
տենը ամէն բան իմացուեցաւ . մարդիկը այն բագ
մութեանը և ոստիկանութեան գործակալին առա
ջը՝ բերած ստակնին հիւանդանոցի տնտեսին ձեռ
քը յանձնեցին . ամէն մարդ հանդարտ սրտով ի
տեղը գարձաւ 1600 ֆռանքին ափրամէն զատ . ո
կարծելով թէ մարդոց քովինը իր ստակն էր , կոր
սընցուցածը ձեռք անցունելէն ետքը նորէն ձեռ
քէն հսնելուն վրայ շատ կը ցաւեր :

— Պաղպակիւն : Փարփղ քաղաքը աներկիւզ գտնվուի գիշեր ատեն մէկ տուն մը կը մտնէ . տանը մինչեւ վերը կ'ելլէ . տնեցւոց պառկած սենեակներէ մէկ քանին կը մտնէ . «Երբի : Բալթօ . Բանդալն . Եռարիշ տեսակ ստակ ընելու հագուստներ կը ժողովէ վար կ'ինջնայ : Ո՞նչեւ այն ատենը ատոր գալիք երթալլ տան մէջէն իմացող ըլլար . բայց վար ինչնալու տեսնը տան տէրը սոքի ձայն առնելով մտնէ կը վառէ վար կ'ինջնայ : Սանդուղքին վարի գին օտարական մը կը տեսնէ , որ թէւին տակը մեծկածրար մը առեր կ'երթար : Դուն ովկ և հոս թնջուկ ընես կ'ըսէ մարդուն : Ո՞արդը ամենեւին չի ըստոթելով պատասխան կրւտայ : Ես քծահան (լիք թէծի) եմ : Եկալ այս լաթերս ժողովեսի որ տանիս

քէ ձի) եմ. եկայ այս լավթերս ժողվնցի որ տանիստ
մարդրեմ ու բերեմ: Տան տէրը կ'ըսէ. անանկ է նու
քիչ մը տպասէ, ես ալքեզի տալը լավթ ունիմ ո
բիծերը հանես: Այս ըսելով շուտ մը վեր կ'ելլէ
իրեն երկու և՛րընէ կ'առանէ վար կը բերէ. գողի
ձեռքը կուտայ ու կ'ըսէ: կ'աղաջեմ, ասոնք շու
տով հասցուր ինձի. շատ պէտք են. և ասանելու
մարդը կը ճամբէ. ինքը կուգայ հանդիսան տեղը կ'
պառկի: Առտուանց տան մարդիկը ամէն մեկը լ
րենց կորպանցուցած բաները վիճաբռած ած ատենը կ'
մանայ որ՝ իրեն գիշերով բծահան կարծածը գու
է եղեր. իր և՛րընեւը որ գողը հոն ձգած եր չէ
առեր. իր ձեռքը գողին յանձնելուն վար շատ կ'
ցաւի: Բանը քաղաքին ոստիկանին կ'իմացը թեն
բայց գողը չի գտնուիր: Օրովհետեւ ամէն ատե
բծահան եմ ըսելով տուներէն հագուստ չի մեղ
վեր: Ասանկ բաները կրնան խրատ ըլլալ, որ մէկ
իրեն չի ճանացած մարդուն բան չի հաւատայ ո
գանձ եռաշխատ որո առ ներու: Եղանկ մի անձնի մու

CHARTSPECTRUM

ինկիլթէռուայէն մօտ օրերս եկած նամակները
կը պատմեն որ, այս օրերս բամբակին գինը ինկիլթէռուա հարիւրին քսան վրայ դրեր է : Բամբակի կտաւներու գործարանն բանեցնողները այս երեսէն վեսա չկելաւ համար՝ բամբակին տուած եվել գիներնին կտաւներուն վրայ զարնելու խոր հուրդ ըրեր են : Կակէց կ'երեւեփ որ՝ ինկիլթվե բամբակի կտաւներն ալ, ինչպէս են թիւլպէնոտ, ամերիկա, և այլն . հարիւրին քսան վրայ պիտի զարդէն :

SECRET//~~REF ID~~

Левашов

Պատմագիր Յակովոս

Quesnaburg:

ԿՈՍԵՐԴՅԱԲ ՊՈՒՆ

ԵՍԱՐԱՆԻ ՅՈՎԱՆՆՈՒ ՄԻՀԱՆՏՈՒՑԵԱ
ԴԱՅԱՖԻ ԽԱՆԵ